

Ünite 4: Siyasal ve İdeolojik Yapı

Balkanlar'da Siyasetin Temel Özellikleri

Farklı tarihsel birikim, kültürel, etnik ve toplumsal yapı, farklı dil ve dinlere ev sahipliği yapan Balkanlar gibi bir bölgeyi, bölgenin ortak siyasal özellikleri üzerinden tasnif etmek oldukça zor bir girişimdir. Çünkü bir siyasal sistem içindeki dinamikler, o ülkenin tarihi, kültürü ve toplumsal yapıyı şekillendiren diğer unsurlardan bağımsız bir şekilde değerlendirilemez. Uluslararası ilişkilerde genellikle karmaşa, ayırım, parçalanma, bölünme ve istikrarsızlıkla eş değer görülen bölgenin, farklı yapısına ve olumsuz tanımlanma biçimine karşılık, ortak birtakım özellikler gösterdiği de açıktır. Bu özellikler şu şekilde sıralanabilir:

- Öncelikle bölge, Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle eş zamanlı olarak köklü bir şekilde dönüşüm geçirmiştir. Balkanlar'da 20. yüzyılın sonunda yeni kurulan siyasal rejimlerin birbiriyle iç içe geçmiş iki temel önceliği vardı. Bunlardan ilki, bölge genelinde hâkim olan sosyalist ideolojinin/rejimin etkilerini silmektir. İkinci öncelikse, yeni inşa edilen siyasal yapıların, Soğuk Savaş döneminde demir perdenin batısında kalan siyasal yapılarla entegrasyonunu sağlamaktır.

Bu nedenle de Balkan ülkelerinin Batı dünyasıyla entegre olma süreçleri hem yapısal hem de siyasal anlamda farklılık arz etmektedir.

- İkinci olarak, 1990 sonrası dönemde, Yunanistan ve Türkiye dışında, Balkan ülkelerinin hepsinde sosyalist yönetimlerin sona ermesiyle sosyalist rejimin temel siyasal sütunları da güç kaybetmeye başlamıştır. Rejimin tasfiyesi olarak adlandırılan bu süreç, parlamenter demokrasinin inşasıyla sonuçlanmıştır.
- Üçüncü olarak, çok partili siyasal hayat ve demokratik siyasal katılım gibi demokrasilerin temeli olan siyasal dinamikler açısından, Balkanların yeni demokrasileri ciddi bir bocalama süreci yaşamışlardır. Demokrasinin iyi işlemesi için geçerli olan unsurlarla yeni tanışan Balkan ülkelerinde; popülizm, aşırı milliyetçi siyasal eğilimler, etnik ayrışmanın siyaset kurumunun bir parçası hâline gelmesi ve yolsuzluk gibi birtakım yeni yapısal sorunlar patlak vermiştir.
- Dördüncü olarak, yeni işlemeye başlayan demokratik yapı ve serbest piyasa ekonomisinin aksamasına karşılık, Balkan ülkelerinin hepsinin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik için başvuruda bulunmaları, bölgedeki demokratikleşme niyetlerinin somutlaşması açısından önemli bir ortak noktadır.
- Beşinci olarak, 1990 sonrası ve özellikle de Yugoslavya'nın parçalanmasının ardından patlak veren etnik temelli çatışmalar, bölgesel istikrar ve barışın sağlanması açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir.
- Altıncı olarak, bölge ülkelerinde bakım olan sosyalist dönemdeki merkezî ve planlı ekonomi modelinden serbest piyasa ekonomisine geçiş sürecinin beraberinde getirdiği ekonomik sorunlar, bölgedeki siyasal yapının bir diğer ortak özelliğidir.

Bölge siyasetinin genel özelliklerine ek olarak, siyasal partiler ve seçmen davranışı özelinde de bazı unsurların öne çıktığını görmekteyiz. Yeni anayasaların kabul edildiği ve yeni siyasal rejimin inşa edildiği süreçte siyasete katılım, büyük oranda sadece oy vermekle sınırlı kalmıştır. Ancak zamanla yeni siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları, baskı grupları ya da diğer araçlarla, bireylerin siyasete katılımlarında artış yaşanmıştır. Paradoksal olarak, siyasete katılım araçlarının zenginleşmesiyle birlikte seçimlere katılım oranlarında önemli bir düşüş süreci de gözlemlenmektedir. Siyasal partiler ve ideolojiler açısından bölge ülkelerinde ortak olan bir başka unsur da sosyalist dönemin izlerinin tam olarak silinememiş olmasıdır. Sosyalist partiler, bölgede büyük oranda isim değiştirerek sol partilere dönüşmüşlerdir. Bölge ülkelerindeki sol partilerin, Avrupa'daki benzerleriyle kıyaslandığında daha milliyetçi söylem ve politikalara sahip olması da bölgedeki siyasal yapının ilginç bir özelliğidir. Sosyalist dönemin bıraktığı izlerin bir ürünü olarak vatandaşların siyasal tercihinde daha çok lider odaklı bir siyasal parti algısı hakimdir. Bu durum bölgede

siyasal açıdan karizmatik ve hatta otoriteryen eğilimleri olan liderlik tipinin yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Siyasal partilerde keskin ideolojik ayrımlar yapmak, bölgede popülizm ve pragmatizm oldukça sık başvurulan siyasal stratejiler olduğu için kolay değildir. Kadınların siyasette temsili konusunda da bölge ülkelerinin sosyalist rejimdeki görüntüye oranla daha zayıf bir karneye sahip olduklarını ileri sürebiliriz. Bölgenin etnik haritasının oldukça karmaşık olması, bölgedeki azınlıkları, göçmenleri ve yabancıları siyasetin odağı hâline getirmektedir. Ancak azınlıkların siyasal sistem içinde yeterince temsil edilmediklerine, aksine milliyetçi ve marjinal partilerin söylemlerinde kendi tabanlarından destek sağlamak için bir araç olarak kullanıldıklarına sıkça rastlamaktayız. Balkan ülkelerinin 1990 yılından bugüne kadar geçen süreçte, özellikle AB hedefi gibi itici bir gücün etkisiyle önemli bir aşama kaydettikleri açıktır. Ancak başta siyasal katılım ve istikrar açısından önemli sorunlarla yüz yüze oldukları da bir gerçektir.

Yunanistan'da Siyaset

Yunanistan, dört yılda bir seçilen 300 üyeden oluşan tek meclisli parlamenter sisteme sahiptir. 18 yaş ve üzeri vatandaşlar seçimlerde oy kullanabilmektedir. Yürütmenin başı, cumhurbaşkanı ve bakanlar kuruludur. 1974'te yapılan referandum sonucu kabul edilen anayasayla cumhurbaşkanının beş yıllığına seçilmesi benimsenmiştir. Bir cumhurbaşkanı en çok iki dönem görev yapabilmektedir. Büyük oranda sembolik yetkileri olan cumhurbaşkanı meclis tarafından seçilmektedir. İlk kez 2005 yılında göreve başlayan Karolos Papoulias, meclisteki iki önemli partinin de desteğini alarak 2010 yılındaki seçimleri de kazanmıştır ve cumhurbaşkanı olarak görev yapmaya devam etmektedir. Yunanistan siyasi partileri, ND (Yeni Demokrasi Partisi), PASOK (Panhelenik Sosyalist Hareket), ANTARSYA (Antikapitalist Devrimci Sol İttifakı), SYRIZA (Radikal Sol Koalisyonu), KKE (Yunanistan Komünist Partisi), Çevreci Yeşiller,

Altın Şafak (Golden Dawn), LAOS (Halk Ortodoks Birliği) gibi partilerden oluşmaktadır. ND ve PASOK dönüşümlü olarak iktidara gelmiş olsa da son dönemdeki krizlerin de etkisi ile Radikal Sol koalisyonu da iktidar olmuştur. Yunanistan, son yıllarda, 1974'te askeri cunta döneminden beri en büyük ekonomik ve siyasi krizle yüz yüze kalmış durumdadır. 2010 ve 2011 yıllarında durgunluktan kurtulmak için IMF ve Avro bölgesi (Eurozone) ile yapılan pazarlıklar ve alınan kararlar, Yunan seçmenlerin siyaset kurumuna olan güvenini ciddi ölçüde zedelemektedir. Ülkedeki iki büyük parti olan sol PASOK ve muhafazakâr ND 1974'ten beri ülkeyi dönüşümlü olarak yönetmektedir. Seçmenlerin, Yunanistan'daki siyasal yaşamın en önemli iki aktörü olan bu partilere karşı güveni azalsa da diğer partilerin iktidar alternatifi olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir.

İki büyük parti olan ND ve PASOK 1981'den beri ülke genelindeki oyların %80'ini almakta ve iki partiden hangisi bu büyüklükten daha çok pay alırsa genellikle iktidar olmaktadır. Ancak Ekim 2011 itibari ile iki partinin de aldığı destek %20 ile %31 arasındadır. Giderek kaybolan halk desteği dolayısı ile ND ve PASOK dönüşümlü olarak kullandıkları iktidarı da kaybetmişlerdir.

Yeni Demokrasi Partisi: Yeni Demokrasi Partisi (ND), Yunanistan'ın muhafazakâr partisidir. 1974 yılında askerî cuntadan demokrasiye geçişi sağlayan kişi olarak kabul edilen Konstantinos Karamanlis tarafından kurulan ND, genel olarak özelleştirme ve düşük vergilendirmeyi de içeren geniş ekonomik liberalleşme ve Avrupa ile entegrasyonu şiddetle savunan bir partidir. Karamanlis'in liderliğinde ND'nin temel hedeflerinden birisi Avrupa Topluluğu'na (bugünkü AB) katılmak ve NATO'nun askerî kanadına tekrar dahil olmaktı. Bu konudaki girişimlerini de vakit kaybetmeden hayata geçirerek başarılı olmuş ve Soğuk Savaş ortamındaki bölünmede, ülkesini tekrar Batı kampına sokmuştur. 2007 yılında, özellikle ekonomik durgunluk nedeniyle seçimde oy kaybetse de parlamentodaki sandalye çoğunluğunu elinde tutmayı başarmıştır. 2009 yılında seçimi PASOK'a karşı kaybeden ND, 2012 seçimlerinde birinci parti olmuş ancak oy oranı düşmüş; 2015 yılında ise oy oranı %28,1'e yükselmiş ancak ikinci sırada yer almıştır.

Panhelenik Sosyalist Hareketi: Panhelenik Sosyalist Hareketi (PASOK), 1974 yılında askerî cunta yönetiminin ardından tekrar demokrasiye geçişin yaşandığı süreçte Andreas G. Papandreou tarafından kurulmuştur. Parti, söylem, politika ve kurucu liderinin felsefesi bakımından sol bir çizgide siyaset yürütmektedir. Aynı ND'de olduğu gibi PASOK da parti liderlerince şekillendirilmektedir. PASOK, 1974

yılında demokrasinin yeniden tesis edilmesinden sonra ND ile birlikte bir anlamda dönüşümlü olarak iktidar olmaktadır. Parti 1981 seçimlerini kazanarak ülke siyasetinde ağırlık kazanmaya başlamıştır. PASOK, ilk iktidara geldiğinde ND ile başlayan AT üyeliği, NATO'nun askerî kanadına tekrar katılmak ve ABD ile yeniden ilişkileri sıkılaştırma konusunda farklı bir dil kullanmıştır. 1981 sonrasında PASOK, ABD ve AT karşıtı bir söylem kullanmış ve SSCB ile ilişkilerini geliştirmeye çalışmıştır. Özellikle Kıbrıs sorunu ve genel olarak da Türkiye-Yunanistan ilişkilerinde yaşanan diğer sorunlarda ABD'nin, NATO'nun ve AT'nin Türkiye'yi desteklediği gibi bir söylem geliştirilmiştir. Ancak bütün bu söyleme ve retoriğe rağmen PASOK da ND ile başlayan politikalara devam ederek; Yunanistan'ın yalnızlıktan kurtulması noktasında, NATO'nun askerî kanadına dönme ve AT'ye tam üyelik konusunda çalışmış ve bu amaçlara ulaşılmasına katkı sağlamıştır. PASOK, 2009 yılında yapılan seçimlerde iktidarı tekrar devralmıştır. 2007 seçimlerinde ND her ne kadar iktidarda kalmış olsa da özellikle ekonomik göstergelerdeki düşüş, yolsuzluk skandalları ve 2009 yılındaki iktidara yönelik toplantı ve gösterilerde polislin izlediği tutum nedeniyle henüz iktidarının ikinci yılı bile dolmadan PASOK'un erken seçim talebini kabul etmiştir. Haziran 2009'da yapılan seçimlerde %43,9 oy ve 300 sandalyeli mecliste 160 milletvekili kazanan PASOK seçimlerin galibi olmuştur. Ancak 2012 seçimlerinde %13,2 oy alıp sadece 41 milletvekili kazanarak kendi tabanının da desteğini kaybetmiştir. 2015 seçimlerinde ise başka partilerle ittifak yapsa da oyları daha da eriyerek sadece %6,3 oy oranı ile 16 milletvekili çıkarabilmiştir.

Bulgaristan'da Demokrasi Sancısı

Bulgaristan'daki siyasal yapının temel dinamikleri, Soğuk Savaş boyunca Sovyetler Birliği'nin etkisi altında kalmış diğer Balkan ülkelerinde olduğu gibi, 1990 sonrası dönemde köklü şekilde değişmiştir. Uzunca bir süre Komünist Parti'nin iktidarda olduğu, siyasal çoğulculuk ve demokratik siyasal katılımın oldukça sınırlı olduğu ülkede, 1990'ların başından itibaren demokratik yapı inşa edilmeye başlanmıştır. 1990'dan bugüne kadar ülkede yedi kez genel seçim yapılmıştır. 1990'dan beri yapılan genel seçimlere katılım oranı giderek azalma eğilimi göstermektedir.

Seçimlere katılım oranının giderek düşmesi, ülkedeki siyasal yapı ve siyasal partilere olan güvensizliğin temel göstergelerinden biri konumundadır. Bulgaristan'da 1990'lı yıllarda iki siyasal parti, Bulgar siyasi hayatına damga vurmuştur. Bu partilerden ilki Komünist Parti'nin devamı niteliğinde olan Bulgaristan Sosyalist Partisi (BSP) ve Demokratik Güçler Birliği Partisi'ndir (DGB). BSP, ülkedeki sosyal demokrasinin en önemli temsilcisi konumundayken DGB ise daha çok muhafazakâr kesimin önde gelen temsilcisi olmuştur. 2009 yılında yapılan son seçimlerde henüz 2006 yılında kurulmuş olan ve merkez sağ partisi olarak tasnif edebileceğimiz Bulgaristan'ın Avrupalı Gelişimi için Halk

Partisi (GERB) %39,7 oy oranıyla seçimlerden galip çıkmıştır. 1990'lı yıllar boyunca ülke siyasetine damga vuran BSP'nin oy oranı %17'ye gerilerken DGB'nin oyları %7'ye kadar düşmüştür. Bulgaristan, 1990 yılından itibaren yeni kabul edilen anayasayla birlikte parlamenter demokrasiye geçiş yapmıştır. Yasama organı olan ulusal meclis, tek meclisli bir yapıya sahiptir ve dört yıllığına halkoyuyla seçilen 240 milletvekilinden oluşmaktadır. Oy verme yaşı 18'dir. Ülkede %4 seçim barajı uygulaması vardır. Seçimler sonucunda hükümet kurma görevini yürütenin başı konumunda olan cumhurbaşkanı verir. Cumhurbaşkanı beş yıllığına halkoyuyla seçilmektedir. Bir cumhurbaşkanı en çok iki dönem (10 yıl) görev yapabilir. Soğuk Savaş döneminde Doğu Bloku'nda yer alan ve Varşova Paktı'nın bir üyesi olan Bulgaristan, 2004 yılında NATO'ya, 2007 yılında da Avrupa Birliğine tam üye olmuştur.

Romanya'da Seçimler ve Partiler

Romanya, 1989 yılında Çavuşesku'ya karşı gerçekleştirilen kanlı bir devrim sonrasında sosyalist rejimin sona erdiği ve çok partili seçimlerin yapıldığı ülkelere biridir. 1990'dan beri çok partili hayata geçişle birlikte ülkedeki siyasi partiler zamanla ideolojik, üyelikleri ve kurumsallaşma bakımından gelişerek günümüze gelmişlerdir. Mevcut Romanya hükümeti, bir koalisyon hükümeti olsa da parlamentoda tam olarak çoğunluğun kontrolünü sağlamış değildir ve bu durum, hükümetin ekonomik krizin üstesinden

gelme noktasında elini zayıflatmaktadır.

Diğer Balkan ülkelerinde olduğu gibi, Romanya'daki siyasal düzenin istikrarı da aynı şekilde ekonomik krizin yönetilmesi noktasındaki başarıyla doğrudan alakalıdır. Romanya parlamentosu iki meclisli bir yapı arz eder. Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan parlamento üyelikleri için seçimler dört yılda bir yapılır. Senato 137 senatör ve Temsilciler Meclisi 412 vekilden oluşur. Ayrıca siyasi partiler seçim sürecinde sadece bir seçim ittifakı ya da koalisyonu içinde yer alabilir. Ülkede %5 seçim barajı da uygulanmaktadır ve bu bakımdan çoğu parti seçim ittifaklarına ihtiyaç duymaktadır. Romanya, sosyalizm sonrası anayasasını 1991 yılında kabul etmiş ve 2003 yılında AB üyelik sürecinde bu metin yeniden gözden geçirilerek gerekli değişiklikler yapılmıştır. Ülke 1989 yılına kadar uzunca bir süre Nikolay Çavuşesku tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde siyasi partiler genelde bloklar hâlinde hareket etmişlerdir. Soğuk Savaş dönemindeki Komünist Parti diktatörlüğünden gelen alışkanlıklar sosyalizm sonrası dönemde de devam etmiştir. Bütün Balkan ülkelerinde olduğu gibi yeni kurulan partiler de eski sosyalist partinin kalıntıları üzerine inşa edilmiştir. Romanya'da 2008 seçimlerinde olduğu gibi son yapılan 2012 seçimlerinde de sadece beş parti veya parti ittifakı %□ barajını geçmiştir. Bu partiler; Sosyal Demokrat Parti (PSD), Muhafazakâr Parti (PC), Demokratik Liberal Parti (PDL), Ulusal Liberal Parti (PNL) ve Romanya Macarları Demokratik İttifakı (UDMR) şeklinde sıralanabilir. Bu partilerin ideolojik sınırlaması ise şu şekildedir: PSD sol parti; PC muhafazakâr parti; PDL liberal muhafazakâr parti; PNL liberal parti ve UDMR ise Macar azınlık partisidir. 2012 seçimlerinde PSD, PNL, PC ve UNPR ittifakı %58,6; PDL, FC ve PNTCD ittifakı %16,5; PP-PD %14 ve UDMR %5,1 oy almıştır. Ülkeyi 2012 seçimlerinden beri PSD lideri Viorel Ponta'nın başbakanlığındaki hükümet yönetmektedir.

Arnavutluk'ta Kriz, İdeoloji ve Seçimler

İkinci Dünya Savaşı sırasında önce İtalyan daha sonra da Alman işgali altında kalan ülke, savaş daha henüz sona ermemişken Sovyetler Birliği'nin kontrolü altına girmiş ve ülkede 1944 yılında sosyalist yönetim tesis edilmiştir. Arnavutluk siyasî hayatının en önemli figürü 41 yıl boyunca ülkeyi sosyalist bir rejimle yöneten Enver Hoca'dır. Hoca, 1960'lı yıllara kadar SSCB ile daha sonra da 1978 yılına kadar da Çin Halk Cumhuriyeti ile yakın ilişki içinde olan sosyalist bir yönetim tarzını benimsemiştir. Ancak daha sonra Arnavutluk kapılarını dış dünyaya kapatarak Batı dünyasından kopuk, Doğu Bloku ile de oldukça mesafeli bir ilişki biçimi geliştirmiştir, Hoca'nın 1985 yılında ölümünün ardından, ülkeyi Hoca ile aynı çizgide bir politika izleyen Ramiz Alia yönetmiştir. Soğuk Savaş'ın sona ermesi ve SSCB'nin çöküşüyle bölgede yaşanan değişimin bir sonucu olarak Arnavutluk'ta da sosyalist yönetime karşı önemli bir muhalefet ortaya çıkmıştır. Muhalefetin eylem ve gösterilerinin sonucunda, 1990 yılında, sosyalist yönetime son verilmiş, 1991 yılında ülke ilk defa çok partili seçimlere ev sahipliği yapmıştır. Ancak ilk seçimden başlayarak 2009 yılında yapılan parlamento seçimlerine kadar ülkede yapılan her seçimde, seçimlerin adil olmadığı ve seçimlere yolsuzlukların bulaştığı sürekli dile getirilmektedir. Bugün tüm bölge ülkeleri arasında demokrasinin konsolidasyonu konusunda en sorunlu ülkelere biri Arnavutluk'tur. 1991 yılında kabul edilen yeni anayasayla, parlamenter demokrasi benimsenmiştir. 1998 yılında kabul edilen yeni anayasa ile daha demokratik bir siyasal yapı inşa edilmeye çalışılmıştır. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrı organlar eliyle kullanıldığı ülkede yürütmenin başı cumhurbaşkanıdır. Beş yıllığına parlamento tarafından seçilen cumhurbaşkanının sembolik yetkileri vardır. Yürütme erkini asıl kullanan güç, başbakanın başkanlığındaki bakanlar kuruludur. 140 milletvekilinden oluşan yasama organı, tek meclislidir. Parlamento seçimleri dört yılda bir yapılmakta ve %4 seçim barajı uygulanmaktadır. Ülkede son genel seçimler 2013 yılında yapılmıştır.

Yeni Devletlerde Siyasetin İnşası

Hırvatistan: 1991 yılında bağımsızlığını ilan eden Hırvatistan, bağımsızlığın hemen ertesinde, Sırpların saldırılarına maruz kalmıştır. Yugoslavya Cumhuriyeti dönemindeki sosyalist yönetimin sona ermesinin ardından, 1990 yılında kabul edilen anayasayla birlikte parlamenter demokrasiye geçiş yapan (ilkde 2000 yılına kadar yarı başkanlık sistemi benimsenmiş ancak bu tarihten sonra parlamenter demokrasi kabul edilmiştir. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin ayrı organlarda toplandığı ülkede yürütmenin başı

cumhurbaşkanıdır. Beş yıllığına doğrudan halkoyuyla seçilen cumhurbaşkanı, en fazla iki dönem görev yapabilmektedir. Tek meclisli yasama organı olan ulusal meclis, dört yıllığına seçilen 151 vekilden oluşmaktadır. Meclisteki 140 vekil, nispi temsil sistemiyle seçilirken altı vekil yurt dışında yaşayan Hırvatları temsil için geriye kalan beş vekil de ülkedeki azınlık ve Hırvat olmayan etnik grupları temsil etmek için seçilmektedir. Ülkede %5 seçim barajı uygulaması benimsenmiştir.

Slovenya: Slovenya dört yılda bir yenilenen 90 üyeli bir parlamentoya sahiptir. Üyelerin ikisi azınlıklar için ayrılmıştır. Ülkede %4 seçim barajı uygulanmaktadır. 2014 seçimlerinden sonra kurulan hükümet SMC öncülüğündeki bir koalisyon hükümetidir. Ülkedeki en önemli sol parti olarak kabul edilen parti Pozitif Slovenya (PS) bir önceki 2011 seçimlerine göre çok oy kaybetmiş ve %28'lerden %3'lere düşüp vekil çıkaramamıştır. SD, geleneksel solun temsilcisi olduğu iddiasındadır ve oyların %6'sını alabilmiştir. Bir liberal parti olan SMC ise ilk defa girdiği 2014 seçimlerinden en büyük parti olarak çıkmıştır. SDS ise ülkenin muhafazakar seçmenini temsil etmektedir. Son seçimlerde %20,7 oy almış, 2011 seçimlerine göre gerilese de ikinci büyük parti olma konumunu korumuştur.

Sırbistan: Sırbistan ulusal meclisi 250 üyelidir ve üyeleri %5 seçim barajı ile dört yılda bir yapılan seçimlerle belirlenir. 2008 yılında yapılan seçimlere çoğu parti aralarında ittifaklar kurarak girmişlerdir. 2012 yılının başları itibarı ile sekiz partili bir koalisyon hükümeti ülkeyi yönetmektedir. 2014 yılında yapılan son seçimlere göre SNS %48,4 oy almış ve 158 vekil çıkarmıştır. SPS %13,1 oy alıp 44 vekil, DS %6 oy alıp 19 vekil, NDS (Yeni Demokratik Parti) %5,7 oy alıp 18 vekil çıkarmıştır.

Makedonya: Makedonya'da, 120 üyeli bir meclis vardır ve meclis üyeleri dört yılda bir yapılan seçimle belirlenir. 2014 seçim sonuçlarına göre Makedonya Ulusal Birliği için Demokratik Parti (VMRO-DPMNE) %42,2; Makedonya Sosyal Demokratik Birliği (SDSM) %24,9; Entegrasyon için Demokratik Birlik (BDI) %13,5; Arnavutların Demokratik Birliği (PDSH) %5,8; Vatandaşların Makedonya Tercihi (GROM) %2,8 ve Ulusal Demokratik Uyanış (RDK) %1,6 oy alarak meclise girmiştir. Bu partilerden RDK, PDSH ve BDT Arnavutların azınlık partileridir. Bunların dışında SDSM sol parti ve VMRO-DPMNE ise muhafazakar partidir.

Bosna-Hersek: Eski Yugoslavya Cumhuriyetlerinden biri olan Bosna- Hersek, 1991 yılında bağımsızlığını ilan etmiş ve Mart 1992'de yapılan referandum sonrasında da ülke bağımsızlığını kazanmıştır. Ülkede üç büyük etnik grubun yani Boşnaklar, Hırvatlar ve Sırlar'ın temsilini sağlayacak bir anayasal düzen 1992- 1995 yılları arasındaki çatışmaları sona erdiren, 1995 tarihli Dayton Anlaşması ile şekillendirilmiştir. Ülkede %3 seçim barajı uygulanmaktadır. Bosna Hersek'teki siyasi yapının önemli aktörlerinden biri de Yüksek Temsilcilik Ofisi'dir. Türkiye'nin de aralarında olduğu 55 üyeden oluşan Barış Uygulama Konseyi tarafından tayin edilen Yüksek Temsilcilik Ofisi, Dayton Anlaşmasının uygulanmasını denetleyen ve tarafların birbiriyle uyumlu çalışmasını teşvik eden önemli yetkilere sahip uluslararası bir yapıdır. Yüksek Temsilcilik Ofisi ayrıca ülkede faaliyette bulunan diğer uluslararası kuruluşların çalışmalarını da koordine etmektedir. Ülkedeki etnik grupların temsilini sağlayan ve uluslararası kurumlarla bu yapıyı kontrol altında tutan yetki paylaşım sistemi, dünyanın birçok ülkesinde görmediğimiz düzeyde karmaşık bir siyasi yapının doğuşunu sağlamıştır. Bu siyasi yapı, ülkedeki siyasi partilerin tasnifi ve anlaşılması noktasında da önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Siyasi partileri diğer ülkelerde ideolojileri, söylemleri ve politikalarıyla tasnif ederken Bosna-Hersek'te siyasi partileri, temsilcileri oldukları etnik gruplara göre ayırmak, ülkedeki siyasetin dinamiklerini anlamak açısından daha anlamlı olacaktır.

Karadağ: Karadağ parlamentosu 81 üyelidir ve üyeleri dört yılda bir yapılan ve %3 seçim barajı uygulanan seçimlerle belirlenmektedir.

Kosova: Henüz 2008 yılında bağımsız olan Kosova, 120 üyeli bir parlamentoya sahiptir. Parlamentonun 100 üyesi doğrudan seçimle belirlenir. 10 üye Sırp azınlık için ve 10 üye de diğer azınlıklar için garanti altına alınmıştır. Kosovalı Sırların önemli bir kısmı, toplam nüfusun %10'undan daha azını oluştursalar ve Kosova yerel meclislerinde anayasal çalışmalara katılmış olsalar da hâlâ Sırbistan ile Kosova'nın birleşmesi

gereğini ileri sürmektedirler. Bu bakımdan, Kosova'nın siyasal düzeninde hâlâ tam bir entegrasyonun gerçekleştiğini söylemek mümkün görünmemektedir.

Balkanlar'da Popülist Radikal Sağ Partiler

Avrupa'daki radikal ya da popülist sağ partilerin büyük bir siyasal ve de toplumsal tehdit olarak algılandıkları sosyalist hareketlere göre kendilerini konumlandıkları görülmektedir.

Radikal sağ partiler normal koşullarda toplumun bastırılmış ve modernleşmeye tepkili kesimlerince desteklenmişler, bu yüzden de yakın döneme kadar çok da ilgi çekmemişlerdir. Radikal sağ partilerin rövanşist ve de irredentist söylemlerini Balkan coğrafyasının her noktasında benzer bir biçimde oya dönüştürme başarısı gösterdiklerini söylemek güçtür. Sırbistan'daki en güçlü parti konumuna sahip Vojislav Seselj'in Sırp Radikal Partisi dışarıda bırakılmak kaydıyla, Balkanlardaki radikal partiler devletlerinin dış politikalarını etkileyecek derecede güçlü değildirler. Batı Avrupa'daki radikal sağ partiler genelde ekonomik bölüşme ve yabancı düşmanlığını bir araya getiren bir perspektiften incelenmektedir.

Bununla birlikte, Balkanlar Batı Avrupa gibi göç alan ve yabancıların istihdam pastasındaki payı yerlilerin aleyhine daralttıkları bir coğrafya değildir.

Balkanlardaki radikal partiler etnik, kültürel ve dinsel anlamda ulusal- demografik türdeşliğe Batı Avrupa'daki benzerlerinden çok daha fazla önem vermektedirler. Balkanlardaki kuvvetli etnik milliyetçiliğin sosyalist rejimlerin kurulmasıyla yarım kaldığı düşünülen ulus-devlet kurma sürecinin doğal bir parçası olarak görülmesi gerektiğini savunan yazarlar bulunmaktadır. Hiç şüphesiz içerideki etnik anlaşmazlıklar bu süreçte bazen ilginç sayılabilecek kırılmalar da yaratmaktadır.

